

Landshypotek Bank

Landshypotek Bank Rapport om kapitaltäckning och riskhantering 2016

Pelare 3

För ett rikare liv på landet

Innehåll

1 Inledning	1
1.1 Syfte och omfattning	1
2 Kort om Landshypotek Bank	2
2.1 Medlemsägd bank	2
2.2 Utlåningsportföljen	2
2.3 Finansiering	2
2.4 Utveckling inom banken	3
2.5 Organisation	3
3 Riskhantering	4
3.1 Bankens målsättning med riskhantering	4
3.2 Utveckling av riskhanteringen	
3.3 Riskkapitit och risklimiter	4
3.4 Bankens tre försvarslinjer	4
3.4.1 Första försvarslinjen – affärsverksamheten	4
3.4.2 Andra försvarslinjen – oberoende kontrollfunktioner	4
3.4.3 Tredje försvarslinjen – internrevision	5
4 Kapitaltäckning och kapitalbehov	6
4.1 Kapitalbas	6
4.2 Kapitalkrav och de kombinerade buffertkraven	6
4.3 Kapitalrelationer	6
4.4 Kapitalbehov	8
4.5 Bruttosoliditetsgrad	9
4.6 Planerade regelverksförändringar	9
5 Kreditrisk	10
5.1 Definition	10
5.2 Kreditrisk	10
5.3 Hantering av kreditrisken i utlåningsportföljen	10
5.3.1 Kreditprocessen	10
5.3.2 IRK-systemet	10
5.3.3 Uppföljning av utlåningsportföljen	12
5.3.4 Hantering av problemkrediter	12
5.4 Motpartsrisk – kreditrisk i finansverksamheten	12
5.5 Kreditförluster	13
6 Likviditetsrisk	14
6.1 Definition	14
6.2 Likviditetsrisk	14
6.3 Hantering av likviditetsrisk	14
6.4 Stresstester	14
6.5 Intecknade tillgångar	15
7 Marknadsrisk	16
7.1 Definition	16
7.2 Marknadsrisk	16
7.3 Hantering av marknadsrisk	16
7.3.1 Ränterisker	16
7.3.2 Valutarisker	17
7.3.3 Kreditspreadrisk och basisspreadrisk	17
8 Operativ risk	18
8.1 Definition	18
8.2 Operativ risk	18
8.3 Hantering av operativ risk	18
9 Definitioner och förklaringar	19

1 Inledning

Rapporten om kapitaltäckning och riskhantering innehåller information om Landshypotek Banks risker, riskhantering, kapital- och likviditetssituation i enlighet med reglerna om offentliggörande av information enligt Basel 3.

1.1 Syfte och omfattning

Rapporten om kapitaltäckning och riskhantering syftar till att offentliggöra information om de risker som är väsentliga för Landshypotek Bank, hur dessa risker hanteras samt hur den aktuella kapital- och likviditetssituationen ser ut. Rapporten, tillsammans med information i bankens årsredovisning, bankens delårsrapporter och bankens websida (landshypotek.se), uppfyller reglerna om offentliggörande som följer av CRR, FFFS 2014:12 samt genomförandeförordningen om offentliggörande av kapitalbasinformation. Denna rapport publiceras samtidigt som årsredovisningen på Landshypotek Banks hemsida. Rapporten har beretts i styrelsens risk- och kapitalutskott och beslutats av styrelsen.

All tillståndspliktig verksamhet bedrivs i banken. Kapital- och likviditetsrelaterade siffror i rapporten avser förhållandena för den konsoliderade situationen per 31 december 2016 om inte annat särskilt anges. För offentliggörande av periodisk information, där banken gjort bedömningen att mer frekventa upplysningar behöver lämnas, hänvisas till bankens delårsrapporter. I avsnitt 9 finns en lista över begrepp och förkortningar som används i rapporten med tillhörande förklaringar av dessa.

En redogörelse av bolagsstyrningen lämnas i bankens årsredovisning för 2016.

2 Kort om Landshypotek Bank

Landshypotek Bank är en medlemsägd bank med huvudsaklig verksamhet inom finansiering av ägande, boende och företagande inom jord och skog.

2.1 Medlemsägd bank

Landshypotek Bank har en lång historia som sträcker sig tillbaka till 1836. Banken är ett helägt dotterbolag till Landshypotek Ekonomisk Förening, som i sin tur är ett finansiellt moderholdingföretag. Låntagare i banken inom jord och skog blir medlemmar i föreningen. I slutet av 2016 hade föreningen ca 41 000 medlemmar som gemensamt äger föreningen, där alla medlemmar har en röst på de årliga regionmötena. Utsedda fullmäktigeledamöter från respektive region, 43 personer, företräder sedan medlemmarna på föreningsstämman.

2.2 Utlåningsportföljen

I allt väsentligt utgörs bankens verksamhet av utlåning till fysiska personer mot säkerhet i fast egendom inom 75 procent av det internt fastställda belåningsvärdet. Även utlåning med högre belåningsgrader och utlåning mot andra typer av säkerheter såsom EU-stöd erbjuds kunderna, samt viss garantigivning. Banken har en stark ställning på den svenska kreditmarknaden för finansiering av jord och skog, med en marknadsandel på 26 procent.

Under 2017 kommer banken att börja erbjuda bolån mot säkerhet i småhusenheter inom 75 procent av det internt fastställda belåningsvärdet. Bankens huvudsakliga målgrupp för denna nya produkt är hushåll i tätortskommuner i Sverige, exklusive de tre största städerna.

Utöver den kreditgivning som nämns ovan samarbetar banken med bland annat Sparbanken Syd, DNB, Gjensidige Försäkringsbolag och EuroAccident i syfte att erbjuda kunderna ett bredare utbud av finansiella produkter.

Bankens utlåningsportfölj uppgick per den 31 december 2016 till 66,5 miljarder SEK. Den exponeringsviktade belåningsgraden i utlåningsportföljen uppgick vid samma tidpunkt till 48 procent.

2.3 Finansiering

Landshypotek Bank finansierar sig primärt på den svenska kapital- och penningmarknaden, men har också en viss andel internationell finansiering. Sedan år 2013 har banken ett inlåningserbjudande riktat till bankens medlemmar och svenska hushåll som svarar för en växande andel av bankens finansiering. Bankens finansieringsstrategi är att uppnå en god löptidsbalans mellan tillgångar och skulder.

Landshypotek Bank har ett svenskt MTN-program för säkerställd finansiering med ett rambelopp på 60 miljarder

SEK. Dessutom har banken ett EMTN-program för internationell finansiering, under vilket banken kan emittera såväl säkerställd som senior skuld. Under programmet kan även efterställd skuld i form av daterat förslagslån emitteras. Rambeloppet på EMTN-programmet är 3,5 miljarder euro, eller motsvarande belopp i andra valutor.

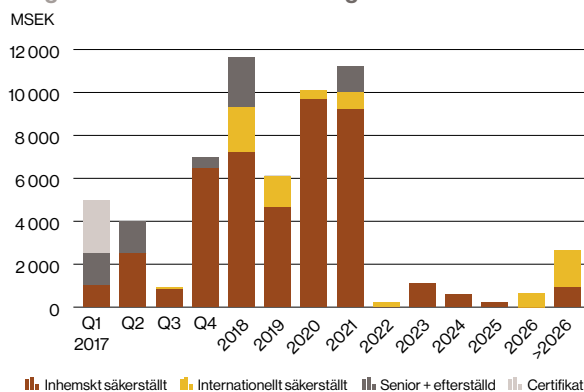
För bankens kortfristiga finansiering finns ett svenskt certifikatprogram på 10 miljarder SEK. Utnyttjandet av programmet är över tid lågt, men programmet utnyttjas bland annat som bryggfinansiering vid temporära likviditetsbehov.

Säkerställda obligationer utgör en majoritet av finansieringen med 71 procent. Senior och efterställd skuld utgör 10 procent av finansieringen och certifikat utgör 3 procent. Inlåning är den finansieringskälla som växer och andelen finansiering utgör 16 procent.

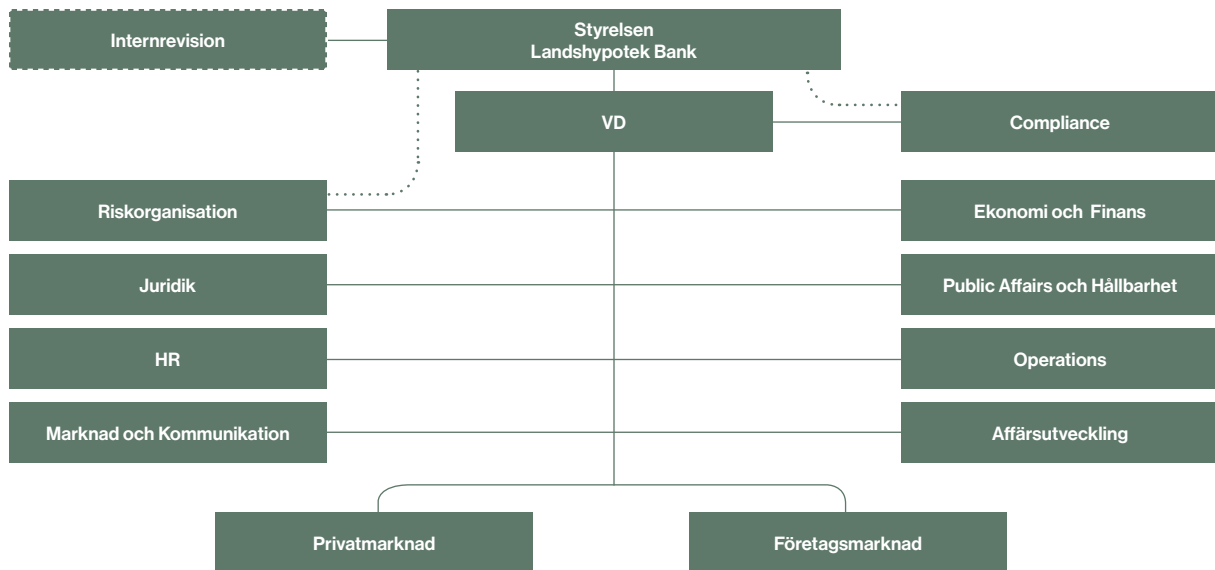
Bankens emissionsstrategi är att genomföra åtminstone en större publik transaktion per år för att skapa en större likviditet i obligationen för investerare. Övriga emissioner genomförs via mindre enskilda transaktioner där investeraren initierar affären. Banken försöker, när det är ekonomiskt möjligt, att arbeta aktivt med återköp och förlängningar av skuld för att minska refinansieringsriskerna.

Bankens strategi för inlåningen är att ha ett attraktivt erbjudande riktat till svenska hushåll och småföretagare. Banken har som mål att inlåningen inom tre år ska representera 20 procent av bankens finansiering. Under 2016 ökade inlåningen med 1,4 miljarder SEK och per 31 december 2016 uppgick inlåningen till 11,7 (10,3) miljarder SEK. Genom en ökad inlåning kan likviditetssituationen förbättras under en eventuell marknadsstress och därmed förstärks även förutsättningarna för en god extern rating. Bankens inlåningsprodukter omfattas av insättningsgaranti efter beslut av Riksgälden.

Diagram 1 Marknadsfinansieringens förfall

Figur 1 Översiktlig organisationsstruktur

2.4 Utvecklingen inom banken

Banken har vidtagit ett antal organisationsförändringar under 2016. Utöver att dela upp utlåningsverksamheten i två verksamhetsområden, privat- respektive företagsmarknad, har det skett förändringar inom den administrativa stödfunktionen operations och riskorganisationen för att bli mer effektiva och få en bättre hantering av risker, se även avsnitt 3.2.

2.5 Organisation

Landshypotek Banks utlåningsverksamhet är uppdelad i två verksamhetsområden, företagsmarknad respektive privatmarknad. Företagsmarknaden är uppdelad på 8 distrikt med 19 kontor spridda över hela Sverige. Den lokala närvaron är en viktig framgångsfaktor för banken och dess kundkontakter. De kundansvariga medarbetarna har god lokalkännedom och kunskap om förutsättningarna för jord- och skogsbruk liksom om entreprenördrivet företagande och boende på landsbygden.

Privatmarknadsverksamheten är huvudsakligen förlagd till kontoret i Linköping som hanterar mindre privatkunder. För de kunder som hanteras genom denna organisation sker kontakterna främst genom digitala kanaler och per telefon. Bankens nya bolånesatsning kommer att hanteras genom digitala kanaler gentemot kunderna och organiseras under privatmarknad.

Per 31 december 2016 har banken ca 160 medarbetare. Bankens säte är i Stockholm. I bilden ovan framgår bankens organisationsstruktur översiktligt.

3 Riskhantering

Landshypotek Bank har en låg aptit på risk och strävar efter en god riskkultur och ett lågt risktagande i hela verksamheten.

3.1 Bankens målsättning med riskhantering

En god riskkultur är högt prioriterat inom Landshypotek Bank. Banken strävar efter att uppnå en hög riskmedvetenhet i organisationen och ett lågt risktagande. Hög riskmedvetenhet betyder att varje anställd förstår vilka risker dennes arbetsuppgifter innebär för banken, vilken nivå på risktagande som är acceptabel, samt hur den anställda ska agera för att inte överskrida den acceptabla risknivån. Lågt risktagande uppnås genom lågt satta riskaptiter och risklimiter, ett tydligt riskramverk samt en hög riskmedvetenhet hos medarbetarna, där ansvar för kunden även omfattar ansvar för lönsamheten och risken i varje unikt engagemang.

Bankens anställda ska eftersträva hög kvalitet i allt de företar sig, vara lyhörda för omvärldsförändringar och förstå dess påverkan på kunder, värdet på tagna säkerheter och på bankens affärsmodell.

3.2 Utveckling av riskhanteringen

Från såväl kunderna, lagstiftaren, finansörerna som genom omvärldsutvecklingen generellt fortsätter kraven att öka på finansiella företag. Landshypotek Bank utvecklar därför verksamheten för att möta kundförväntan från nya och gamla kunder, strukturomvandlingen inom jord- och skogsbruket samt de ökade regleringarna och har bedrivit ett intensivt arbete utifrån dessa utmaningar under 2016. Utöver arbetet med att ta fram nya produkter, kunderbjudanden och vidta en omfattande systemutveckling har banken fortsatt sitt målmedvetna arbete med att förbättra implementationen av gällande och nya regelverk i verksamheten. Inte minst gäller detta regelverken kring styrning, riskhantering och kontroll. Under 2016 har bankens styrelse även haft ett fortsatt stort fokus på bolagsstyrningsfrågor och reviderat samt antagit ett antal nya styrdokument och processer för att säkerställa att styrelsen har en effektiv kontroll och styrning av banken.

Ett antal förbättringsåtgärder har dessutom vidtagits generellt inom banken, inte minst avseende kredit- och obeståndsprocessen. Åtgärderna leder bland annat till en reduktion av kreditriskerna och en effektivisering av bankens riskhantering i stort.

3.3 Riskaptit och risklimiter

Landshypotek Bank har ett antal övergripande aptiter, mål och limiter. Bankens ratingmål är en viktig del av riskaptiten och innebär att banken ska behålla en AAA-rating på

sina säkerställda obligationer i linje med sina svenska konkurrenter. Landshypotek Bank har en övergripande riskaptit för bankens kreditförlustnivå. Bankens genomsnittliga årliga kreditförluster över en genomsnittlig konjunkturcykel för utlåningsportföljen ska vara maximalt 0,05 procent av bankens totala utlåningsvolym.

Utöver riskaptiten enligt ovan har banken en kreditrisklimit för bankens årliga kreditförlustnivå som uppgår till 0,075 procent av bankens totala utlåningsvolym.

För att risktagandet inte ska överstiga bankens riskaptit har banken identifierat, klassificerat och limiterat alla väsentliga risker. Banken fokuserar på att ta sådana risker som verksamheten är bäst på att förstå och hantera.

Den enskilt största risken som banken är exponerad emot är kreditrisk som följer av utlåning till kunder. Denna risk är direkt kopplad till affärsmodellen och hanteras genom hela kreditprocessen.

Det finns även andra risker som är nödvändiga att ta för att kunna bedriva verksamheten, exempelvis likviditetsrisker, marknadsrisker och operativa risker. En viss acceptansnivå för dessa risker måste finnas men banken har som mål att hålla dessa risker på en låg nivå.

3.4 Bankens tre försvarslinjer

För att säkerställa ändamålsenlig riskhantering – identifiera, analysera, åtgärda, bevaka och rapportera risk – och intern kontroll är ansvarsfördelningen mellan olika funktioner baserat på principen om tre försvarslinjer.

Modellen skiljer mellan funktioner som äger risk och regelefterlevnad (första försvarslinjen), funktioner för övervakning och kontroll (andra försvarslinjen) och funktioner för oberoende granskning (tredje försvarslinjen).

3.4.1 Första försvarslinjen – affärsverksamheten

En central princip är att linjeorganisationen i ett första led bär ansvaret för intern kontroll och riskhantering. Därmed ligger ansvaret för egenkontroller där risken har sitt ursprung. Detta innebär att varje medarbetare är ansvarig för att hantera riskerna inom det egna ansvarsområdet. Som sådan omfattar intern kontroll och riskhantering samtliga medarbetare.

3.4.2 Andra försvarslinjen – oberoende kontrollfunktioner

Riskorganisationen och compliance är oberoende kontrollfunktioner och utgör den andra försvarslinjen. Dessa funktioner övervakar affärsområdenas riskhantering och regelefterlevnad. Andra försvarslinjen upprätthåller principer och ramverk för första linjens riskhantering samt validerar första linjens metoder och modeller för riskmätning och kontroll.

Figur 2 Bankens policyöversikt

A.0 Policy för intern styrning och kontroll							
A.1 Policy för mångfald i styrelsen	B.1 Riskpolicy	C.1 Etikpolicy	D.1 Policy för kommunikation	E.1 Policy för produkter & partners	F.1 IT-policy	G.1 Säkerhetspolicy	H.1 HR-policy
A.2 Policy för lämplighetsbedömning	B.2 Kreditpolicy	C.2 Hållbarhetspolicy				G.2 Krisberedskapspolicy	H.2 Ersättningspolicy
A.3-7 Arbetsordning och rapportplan för styrelse och utskott	B.3 Policy för operativa risker	C.3 Policy för hantering av kundklagomål					
A.8 VD-instruktion	B.4 Policy för finansiella risker	C.4 Policy kundkännedom & åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism					
A.9 Policy Riskorganisationen	B.5 Policy för kapital och likviditetsutvärdering						
A.10 Policy Compliance	B.6 Utdelningspolicy	C.5 Insiderpolicy					
A.11 Policy Internrevision							
A.12 Policy Externrevisorns oberoende							

Riskorganisationen

Riskorganisationen ansvarar för strukturerad och systematisk mätning, kontroll, analys och kontinuerlig rapportering av bankens samtliga väsentliga risker. Riskorganisationen ansvarar även för att bland annat regelbundet genomföra relevanta stresstester av för banken väsentliga risker och genomföra fördjupade riskanalyser inom ett eller flera riskområden där det kan föreligga förhöjda risker. Arbetet bedrivs utifrån en av styrelsen beslutad policy som beskriver dess ansvarsområde samt en årsplan. Riskorganisationen är oberoende från affärsverksamheten. Riskchefen rapporterar direkt till VD och styrelsen.

Compliance

Compliance ansvarar för att ge råd och stöd till VD och medarbetare för att säkerställa att bankens verksamhet bedrivs enligt de regelverk som styr den tillståndspliktiga verksamheten samt identifierar och rapporterar

compliancerisker. Arbetet bedrivs utifrån en av styrelsen beslutad policy som beskriver dess ansvarsområde samt en årsplan. Complianceavdelningen är oberoende från affärsverksamheten. Chefen för compliance rapporterar direkt till VD och styrelsen.

3.4.3 Tredje försvarslinjen – internrevision

Den tredje försvarslinjen, internrevisionen, utvärderar bankens samlade hantering av risk och regelefterlevnad och granskar såväl första som andra försvarslinjens arbete. Internrevision syftar till att granska och utvärdera den interna styrningen och kontrollen samt att ge en bild av hur väl processer och rutiner bidrar till verksamhetens uppsatta mål. Detta inkluderar inte minst att utvärdera effektiviteten i riskhanteringsarbetet samt kontrollfunktionens arbete. Internrevisionens granskningsinsatser sker i enlighet med en av styrelsen beslutad policy som beskriver dess ansvarsområden samt en årsplan. Bankens internrevision har under 2016 utförts av Deloitte AB.

4 Kapitaltäckning och kapitalbehov

Banken strävar efter att ha en kapitalisering som gör att banken har tillräckligt kapital för att säkerställa bankens fortlevnad även om oförutsedda exceptionella händelser sker.

4.1 Kapitalbas

Landshypotek Bank har en kapitalbas som i kapitaltäckningshänseende består av eget kapital (kärnprimärkapital) och tidsbundna förlagslån (supplementärt kapital). Kapitalbasen för den konsoliderade situationen uppgick per 31 december 2016 till 6 455 miljoner SEK, varav 4 754 miljoner SEK utgjordes av kärnprimärkapital, se Tabell 1 under avsnitt 4.3. Kärnprimärkapitalet består i allt väsentligt av medlemsinsatser, övrigt tillskjutet kapital och balanserad vinst. Medlemmarna har en insatsskyldighet till den ekonomiska föreningen som uppgår till 4 procent av respektive medlems kapitalskuld till banken. En medlem som har slutbetalat sina lån och upphört att vara medlem återfår normalt sina inbetalade insatser ca 3 år efter avslutet. Återbetalning av medlemsinsatser förutsätter dock den ekonomiska föreningens styrelses godkännande. Föreningens styrelse har således full och oinskränkt rådighet över insatskapitalet. Vid beräkning av kapitalbasen görs avdrag från kärnprimärkapital för ytterligare värdejusteringar, immateriella tillgångar, uppskjutna skattefordringar som är beroende av framtida lönsamhet samt negativa belopp till följd av beräkningen av förväntade förlustbelopp. Supplementärt kapital i banken uppgår till 1 701 SEK och består av tidsbundna förlagslån.

4.2 Kapitalkrav och de kombinerade buffertkraven

Vid beräkning av kapitalkravet utgår Landshypotek Bank från de minimiregler (pelare 1) som återfinns i CRR och i FFFS 2014:12. Banken beräknar kapitalkrav för kreditrisk, operativ risk och kreditvärdighetsjusteringsrisk.

För majoriteten av bankens utlåningsportfölj beräknas kapitalkravet för kreditrisk enligt den internmetod som Landshypotek Bank har Finansinspektionens tillstånd att använda för kapitaltäckning. Övrig kreditrisk inklusive motpartsrisk kapitaltäcks enligt schablonmetoden.

Operativa risker kapitaltäcks med basmetoden och kreditvärdighetsjusteringsrisk kapitaltäcks med schablonmetoden.

Utöver kapitalkraven för den konsoliderade situationen ska banken, enligt lagen om kapitalbuffertar och FFFS 2014:12, ha kärnprimärkapital för att uppfylla

det kombinerade buffertkravet, som för banken utgörs av summan av en kapitalkonserveringsbuffert på 2,5 procent av det totala riskvägda exponeringsbeloppet och en kontracyklisk buffert på 1,5 procent av det totala riskvägda exponeringsbeloppet. Den kontracykliska bufferten höjdes till 2 procent 19 mars 2017. De kombinerade buffertkravet skiljer sig från kapitalkraven då det finns en viss möjlighet att temporärt inte uppfylla dem.

Banken avser att förändra sina exponeringsklasser i syfte att bättre avspegla marknadsutvecklingen för jord och skog, samt anpassa sig till regelverksförändringar. Som en följd av detta har banken under hösten ansökt till Finansinspektionen om tillstånd att använda internmetoden, exklusive egna skattningar av LGD-värden och KF-värden, för företagsexponeringar. Banken har också ansökt om tillstånd för metodförändring för hushållsexponeringar. Bankens kapitalkrav kommer efter ett godkännande att öka, detta beskrivs i avsnitt 4.5.

På grund av att banken använder internmetoden för att beräkna kapitalkrav för kreditrisk behöver banken även uppfylla det så kallade Basel 1-golvet.

Kapitaltäckningen och buffertkraven enligt Basel 3 samt kapitaltäckningen enligt Basel 1-golvet framgår av Tabell 1.

Kapitalkraven för den konsoliderade situationen uppdelat på risk, metod och exponeringsklass redovisas i Tabell 2.

4.3 Kapitalrelationer

Landshypotek Banks totala kapitalrelation uppgick till 39,9 procent jämfört med 26,1 procent per 31 december 2015 och kärnprimärkapitalrelationen uppgick till 29,4 procent (23,4). Kapitalbasen ökade under året med 1 521 miljoner SEK till 6 455 miljoner SEK, främst till följd av emission av supplementärkapital. Kapitalkravet minskade med 219 miljoner SEK till 1 295 miljoner SEK, primärt till följd av reducerade riskvikter för exponeringar kapitaltäckta med internmetoden för kreditrisk. Det kärnprimärkapital banken har för att täcka det kombinerade buffertkravet och pelare 2-behovet motsvarade 23,4 procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp per 31 december 2016. Kapitaltäckningskvoten enligt Basel 1-golvet ökade till 1,5, från 1,2 föregående år. Se dock även avsnitt 4.4 för en redogörelse av bankens internt bedömda kapitalbehov.

Tabell 1 Kapitaltäckningsanalys

TSEK	Konsoliderad situation 2016-12-31
Kärnprimärkapital: instrument och reserver	
Medlemsinsatser	1 585 080
Övrigt tillskjutet kapital	1 797 796
Reserver	14 991
Aktuariella förändringar	-16 359
Balanserad vinst	1 424 584
Årets resultat ¹⁾	296 926
Eget kapital enligt balansräkningen	5 103 018
Avdrag relaterade till den konsoliderade situationen och andra förutsebara kostnader	-123 806
Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar²⁾	4 979 212
Kärnprimärkapital: lagstiftningsjusteringar	
Ytterligare värdejusteringar	-52 404
Imateriella tillgångar	-66 748
Uppskjutna skattefordringar som är beroende av framtida lönsamhet	-2 955
Reserver i verkligt värde relaterade till vinster eller förluster på kassaflödessakringar	6 723
Negativa belopp till följd av beräkningen av förväntade förlustbelopp (IRK)	-126 324
Förmånsbestämda pensionsplaner	16 359
Summa lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital	-225 349
Kärnprimärkapital	4 753 863
Primärkapitaltillskott: instrument	
Primärkapitaltillskott	0
Primärkapital (Kärnprimärkapital + Primärkapital)	4 753 863
Supplementärkapital: instrument och avsättningar	
Kapitalinstrument och efterställda lån som ska räknas som supplementärkapital	1 699 972
Positiva belopp till följd av beräkningen av förväntade förlustbelopp (IRK)	1 059
Supplementärkapital före lagstiftningsjusteringar	1 701 031
Supplementärkapital: lagstiftningsjusteringar	
Summa lagstiftningsjusteringar av supplementärkapital	0
Supplementärkapital	1 701 031
Kapitalbas (Primärkapital+Supplementärkapital)	6 454 894
Totalt riskvägt exponeringsbelopp	16 190 434
Kapitalrelationer och buffertar	
Kapitalkrav	1 295 235
Kärnprimärkapitalrelation (%)	29,4
Primärkapitalrelation (%)	29,4
Total kapitalrelation (%)	39,9
Institutspecifikt kärnprimärkapitalkrav inklusive buffertkrav (%)	8,5
varav: krav på kapitalkonserveringsbuffert (%)	2,5
varav: krav på kontracyklisk buffert (%)	1,5
Kärnprimärkapital tillgängligt att användas som buffert (%) ³⁾	23,4
Kapitaltäckning enligt Basel 1-golv	
Kapitalbas	6 580 159
Kapitalkrav	4 345 588
Kapitaltäckningskvot	1,51

¹⁾ Landshypotek Bank har i beslut från Finansinspektionen den 19 februari 2016 fått godkänt att, under vissa i beslutet angivna förutsättningar, räkna in delårs- eller helårsöverskott i kapitalbasberäkningen för institutet samt för den konsoliderade situationen.

²⁾ Denna post avser den konsoliderade situationen och skiljer sig från eget kapital enligt IFRS genom att den föreslagna utdelningens bidrag till eget kapital exkluderas.

³⁾ Beräknas som "bankens kärnprimärkapital reducerat med kärnprimärkapitalkravet samt reducerat med eventuellt ytterligare kärnprimärkapital som används för att täcka kravet på primärkapital och/eller totalt kapital, dividerat med totalt riskvägt exponeringsbelopp".

Tabell 2 Förlagslån

Lånebeteckning	Valuta	Nominellt belopp, TSEK	Utestående nominellt belopp, TSEK	Första möjliga dag för inlösen	Räntesats	Räntesats efter första möjliga dag för inlösen	Förfalldag
EMTN47	SEK	70 000	70 000	2017-06-01	5,82 %	3M Stibor + 3,85 %	2022-06-01
EMTN48	SEK	430 000	430 000	2017-06-01	3M Stibor + 3,85 %	3M Stibor + 3,85 %	2022-06-01
EMTN67	SEK	1 200 000	1 200 000	2021-05-25	3M Stibor + 2,70 %	3M Stibor + 2,70 %	2026-05-25

Tabell 3 Kapitalkrav uppdelat på risk, metod och exponeringsklass

2016-12-31, TSEK	Exponeringsvärde	Risikvägt exponeringsbelopp	Kapitalkrav ¹⁾	Genomsnittlig riskvikt ²⁾
Kreditrisk – Internmetoden	65 219 975	8 799 420	703 954	13 %
Hushåll – säkerhet i fastighet	65 101 874	8 681 320	694 506	13 %
Övriga motpartslösa tillgångar	118 100	118 100	9 448	100 %
Kreditrisk – Schablonmetoden	18 169 531	4 454 257	356 341	25 %
Nationella regeringar eller centralbanker	1 313	-	-	0 %
Delstatliga eller lokala självstyrelseorgan eller myndigheter	5 473 685	-	-	0 %
Institut	2 022 530	676 236	54 099	33 %
Företag	295 273	293 037	23 443	99 %
Hushåll	116 781	81 293	6 503	70 %
Säkrade genom panträtt i fast egendom	3 019 193	2 661 034	212 883	88 %
Fallerade exponeringar	15 889	20 170	1 614	127 %
Säkerställda obligationer	7 224 867	722 487	57 799	10 %
Operativ risk – Basmotoden		1 423 728	113 898	
Kreditvärdighetsjusteringsrisk – Schablonmetoden	1 543 530	1 513 029	121 042	98 %
Summa	84 933 035	16 190 434	1 295 235	

¹⁾ Beräknas genom att multiplicera risikvägt exponeringsbelopp med 8%. Inkluderar inga buffertkrav.

²⁾ Beräknas genom att dividera risikvägt exponeringsbelopp med exponeringsvärdet för respektive risk/exponeringsklass.

4.4 Kapitalbehov

Inom ramen för pelare 2 i Basel 3 åligger det även institut att kartlägga och bedöma kapitalbehov för andra väsentliga risker som inte täcks av, i avsnitt 4.2, omnämnda kapital- och buffertkrav. Under 2016 bedömde Landshypotek Bank att banken inom ramen för pelare 2 hade ett kapitalbehov för kreditrisk, marknadsrisk, ratingrisk och pensionsrisk.

Banken har inom ramen för pelare 2 tagit höjd för det ökade kapitalbehov som bedöms uppstå som en följd av de förändringar som banken ansökt om till Finansinspektionen, och som beskrivits närmare i avsnitt 4.2, inklusive en buffert för att detta är en preliminär bedömning.

Som även framgår i avsnitt 4.2 behöver banken också uppfylla Basel 1-golvet. Banken behöver dessutom ha en kapitalplaneringsbuffert för att inte riskera att

bryta mot Basel 1-golvet i ett svårt stressat scenario.

I den interna kapital- och likviditetsutvärderingen, som kommuniceras till Finansinspektionen på årlig basis, utgår banken därför från de två ovan nämnda kapitalbedömningsmetoder (Basel 3 och Basel 1-golvet) och kapitalbehovet bestäms utifrån den metod som genererar högst kapitalbehov.

Banken bedömer att förändringarna, som beskrivits närmare i avsnitt 4.2, preliminärt leder till att kapitalkravet skulle öka med cirka 750 miljoner SEK per den 31 december 2016.

Det internt bedömda kapitalbehovet uppgick per 31 december 2016 till 4,7 miljarder SEK. Kapitalbehovet ska jämföras med en kapitalbas på 6,2 miljarder SEK. Kapitalbedömningsmetoden enligt Basel 3 var den metod som gav det största kapitalbehovet och det var således den som bestämde kapitalbehovet under 2016.

4.5 Bruttosoliditetsgrad

Från och med 2015 ska en så kallad bruttosoliditetsgrad (leverage ratio) beräknas och offentliggöras av banken. Måttet utgör dock ännu inget bindande kapitalkrav. Konstruktionen av måttet och kalibreringen av kravnivån utvärderas av tillsynsmyndigheter och ett bindande bruttosoliditetskrav kan, enligt EU-kommissionens remitterade förslag från november 2016, komma att implementeras som tidigast under år 2019. EU-kommissionens remitterade föreskrifter innebär att banker ska ha en bruttosoliditetsgrad på minst 3 procent.

Bankens bruttosoliditetsgrad uppgick till 5,8 procent, vilket är en förbättring i relation till föregående år (5,4).

4.6 Planerade regelverksförändringar

Ett arbete pågår bland myndigheter för att förändra flera av de regler som påverkar bankers kapitalsituation. Vissa regler har också nyligen vunnit laga kraft eller beslutats.

- Banken har i den ansökan om internmetod som omnämns i avsnitt 4.2 tagit höjd för det ökade kapitalbehov som följer av FI:s promemoria 2016-05-24 (FI Dnr 15-13020) rörande riskvikter för företags-exponeringar.
- Banken kommer, enligt avsnitt 4.2, också att påverkas av den höjning som sker av kravet på kontracyklisk buffert.

- I samband med implementeringen av krishanteringsdirektivet utvärderar Riksgälden för närvarande vilka svenska banker som i händelse av fallissemang ska hanteras genom resolution. Riksgäldens beslut kommer att påverka banken bland annat avseende kravet på nedskrivningsbara skulder.

Andra planerade regelverksrelaterade förändringar som kan få en påverkan på bankens kapitalsituation är:

- IFRS 9, inklusive övergångsregler för påverkan på kapitalbasen
- bruttosoliditetskrav, enligt avsnitt 4.5
- reviderade regler för marknadsrisk och kreditvärdighetsjusteringsrisk
- nya regler rörande internmetoden för kreditrisk
- reviderade kapitaltäckningsregler för operativ risk
- reviderade regler för schablonmetoden för kreditrisk samt nya golvregler relaterade till schablonmetoden

Flera av dessa regler är i ett tidigt förslagsstadium och kommer inte att börja gälla på ett antal år. Banken kan inte, utifrån en preliminär övergripande analys, se att de föreslagna förändringarna i dess nuvarande utformning kommer att få en signifikant påverkan på bankens kapitalsituation.

Tabell 4 Bruttosoliditetsgrad

TSEK, Konsoliderad situation	2016-12-31
Balansräkning enligt redovisningsreglerna	82 180 154
Avdrag för tillgångar som inte ingår i Konsoliderad situation	0
Justering för skillnader mellan bokfört värde och bruttosoliditetsexponering - derivat	-320 256
Justering för säkerhet - derivat	-443 955
Justering för skillnader mellan bokfört värde och bruttosoliditetsexponering - repor och värdepapperslån	0
Tillgångar redovisade utanför balansräkningen, brutto (före justeringar för konverteringsfaktorer)	1 927 425
Avdrag från tillgångar utanför balansräkningen eller tillämpning av konverteringsfaktorer	1 455 303
Tillgångar redovisade utanför balansräkningen, netto	472 122
Ytterligare justeringar	-155 606
Tillgångar som bruttosoliditetsgraden beräknas på	81 732 459
Kapital som bruttosoliditetsgraden kan beräknas på	
Primärkapital	4 753 863
Bruttosoliditetsgrad	
Bruttosoliditetsgrad beräknat på primärkapital	5,8 %

5 Kreditrisk

Kreditrisken är den mest väsentliga i Landshypotek Bank och utgör 82 procent av kapitalkravet. Banken har därför tydliga regler för kreditriskhantering.

5.1 Definition

Landshypotek Bank definierar kreditrisk som:

Risken att Landshypotek Bank inte erhåller betalning enligt överenskommelse och att värdet på säkerheten inte är fullgod och därför inte kan täcka utestående fordran.

5.2 Kreditrisk

Landshypotek Banks utlåning till allmänheten uppgick per 31 december 2016 till 66,5 miljarder SEK. Utlåningen sker huvudsakligen till företagare och boende på landsbygden mot säkerhet i fast egendom, främst lantbruksenheter. All utlåning sker i Sverige. Den geografiska fördelningen av bankens utlåningsportfölj i tabell 7 speglar vilket distrikt kunden tillhör och visar att den geografiska spridningen inom Sverige är god. Sedan år 2011 har utlåningsportföljen vuxit med 10,9 miljarder SEK, vilket motsvarar en årlig utlåningstillväxt på drygt 3,6 procent per år under de senaste fem åren. Den genomsnittliga utlåningen per kund i Landshypotek Bank uppgick till 1,6 miljoner SEK per 31 december 2016. Den exponeringsviktade belåningsgraden uppgick vid samma tidpunkt till 48 procent.

Banken hänför närmast uteslutande utlåningsportföljen till exponeringsklassen hushåll – säkerhet i fastighet, som kapitaltäcks med internmetoden. Exponeringsvärdet för dessa uppgick till 65 miljarder SEK. Övrig utlåning i bankens utlåningsportfölj, bland annat mot juridiska personer, kapitaltäcks med schablonmetoden. Banken har dock, som nämnts i avsnitt 4.2, för avsikt att förändra sina exponeringsklasser och har ansökt om tillstånd att använda internmetoden, exklusive egna skattningar av LGD-värden och KF-värden, för företags-exponeringar.

5.3 Hantering av kreditrisken i utlåningsportföljen

5.3.1 Kreditprocessen

Kreditpolicyn fastställer ramar och grundprinciper för kreditgivning inom Landshypotek Bank. All kreditgivning inom banken utgår från kundens återbetalningsförmåga och kredit får bara beviljas om förpliktelsena på goda grunder kan förväntas bli fullgjorda. För att ytterligare skydda banken mot kreditförluster tas säkerhet, huvudsakligen i fast egendom. Säkerheten ska med god marginal säkerställa lånefordran. En säkerhet med högt värde

ersätter aldrig kravet på kundens återbetalningsförmåga utan kreditgivningen ställs i proportion till de inkomster eller kassaflöden som ska försörja krediten.

Kreditgivningen ska vara ett resultat av analys av den enskilde kunden och/eller den limitgrupp som kunden är knuten till. Bankens kunder, exklusive juridiska personer, riskklassificeras i enlighet med beskrivning i avsnitt 5.3.2.

All kreditgivning sker enligt en av styrelsen beviljad kreditmandatmatris, vilken styrs av parametrar såsom total kreditlimit, PD-riskklass och belåningsgrad. Samtliga kreditbeslut fattas i dualitet, med en nivåstruktur som följer den ovan nämnda kreditmandatmatrisen. Det högst beslutande organet för löpande kreditärenden är styrelsens kreditutskott.

I Landshypotek Bank lämnas kredit huvudsakligen mot pant i fast egendom inom 75 procent av ett internt fastställt belåningsvärde. Dessutom erbjuds lån med EU-stöd som säkerhet (EU-kredit). För att reducera förlustrisken behöver vissa låntagare lämna ytterligare säkerheter, till exempel borgensåtaganden och företagsinteckning.

Distriktskontorens kundansvariga biträds i fastighetsvärderingsfrågor av Landshypotek Ekonomisk Förenings förtroendemannaorganisation. Förtroendemannanätverket ska säkerställa en korrekt värdering av fastigheterna genom dokumenterad branschkunskap och god lokalkännedom. Kvaliteten säkerställs genom en certifiering vilken omfattar utbildning samt skriftliga prov. Värderingar utförs också av extern part på bankens uppdrag.

5.3.2 IRK-systemet

Intern riskklassificering

Bankens IRK-modeller används för beräkning av kapitalkrav och kapitalbehov för exponeringsklassen hushåll – säkerhet i fastighet. Modellerna är också integrerade i kreditprocessen och PD-riskklass, belåningsgrad och total kreditlimit styr kreditbeslutsordningen. Riskklasserna är också en del av underlaget till kreditbeslutet och har en påverkan på prissättning. Utöver det styr även riskklasserna hur frekvent kredituppföljningen ska utföras. Dessutom sker rapportering löpande till styrelse och bankledning om utlåningsportföljens utveckling utifrån bland annat PD-riskklasser och förväntad förlust.

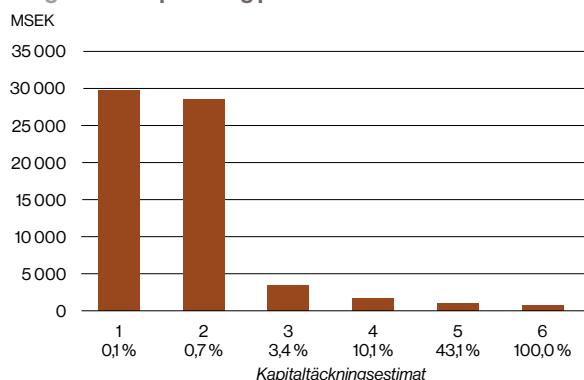
Landshypotek Bank beräknar sina egna parameterestimater för PD, KF och LGD.

Beskrivning av bankens interna riskklassificeringsmodeller PD

Landshypotek Banks PD-modell har intern skötselstatistik och en UC-modell som förklaringsfaktorer. Nya kunder riskklassificeras dock endast med UC-modellen som grund. PD-modellen är en statistisk modell och används för att estimerar sannolikheten att en kund hamnar i fallissemang inom ett års tid. Utöver den statistiska riskklassen finns möjlighet att sätta en PD-riskklass manuellt om kundansvarig bedömer att den statistiskt åsatta riskklassen inte återspeglar risken för fallissemang på ett korrekt sätt. En förbättring får som mest göras med ett riskklasssteg medan en försämring får göras med obegränsat antal steg. En förbättrad riskklass ska alltid beslutas i som lägst kreditkommittén, vilket är det näst högsta beslutande organet för löpande kreditärenden.

PD-modellen fördelar krediter till olika riskklasser (1-6), där riskklass 1 representerar den högsta kreditkvaliteten och riskklass 6 innehåller fallerade krediter. För varje icke fallerad riskklass estimerar banken PD. I syfte att beräkna PD per riskklass i kapitaltäckningshänseende används de senaste tolv årens utfallsdata som grund och på detta appliceras en konservativ konjunkturjustering som även beaktar utfall från finanskrisåren under tidigt 90-tal, samt en säkerhetsmarginal. Omnämnda PD per riskklass stressas dessutom ytterligare, i en av Finansinspektionen angiven formel, vid beräkning av kapitalkravet. I Diagram 2 redovisas fördelningen av hushållsexponeringen per PD-riskklass.

Diagram 2 Exponering per PD-riskklass

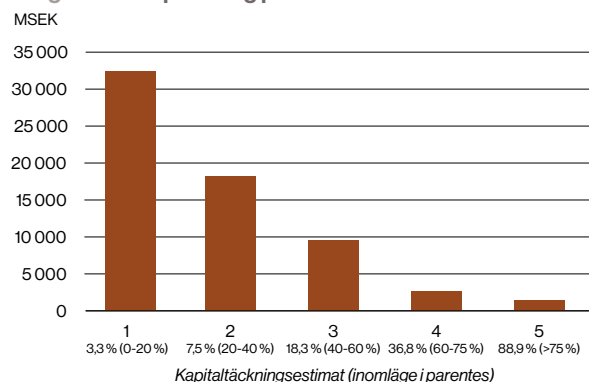

LGD

Bedömningen av hur mycket Landshypotek Bank förväntas förlora av exponeringsvärdet i händelse av fallissemang, LGD, under ogynnsamma ekonomiska förhållanden är baserad på intern förlustdata under perioden 1994-2008. Utfallen per LGD-riskklass har justerats upp för att på portföljbasis motsvara portfölj-LGD-utfallet för år 1994. Därefter har en säkerhetsmarginal applicerats

på LGD-estimatet för alla LGD-riskklasser och vissa LGD-estimat har justerats upp ytterligare, för att skapa god marginal mellan senare års riskklassutfall och riskklassestimät. Lånen fördelas till en eller flera av de fem LGD-riskklasserna beroende på inområde. I Diagram 3 redovisas fördelningen av hushållsexponeringar per LGD-riskklass.

Diagram 3 Exponering per LGD-riskklass

KF

Exponeringsvärde är det värde som motparten förväntas ha i skuld till banken i händelse av fallissemang. För vanliga lån beräknas exponeringsvärde som utestående lånefordran. För bankens produkt "flexibelt bottenlån", där delar av åtagandet ligger utanför balansräkningen, beräknas exponeringsvärde genom att motpartens kreditlimit multipliceras med bankens interna KF-estimat för denna produkt. KF appliceras på hela limiten på det flexibla bottenlånet och är konservativt satt till 107 procent. Exponeringsvärdet för de flexibla bottenlånen uppgick till 2 miljarder SEK per 31 december 2016.

Validering

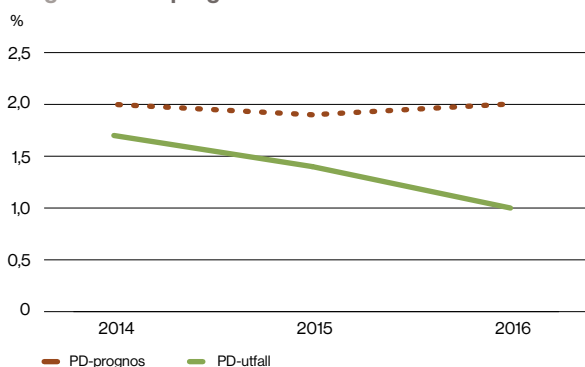
IRK-modellerna valideras årligen för att bland annat säkerställa att banken skattar kreditrisk på ett tillräckligt konservativt sätt och att modellerna är bra på att rangordna låntagare och krediter efter risk. Analysen resulterar i en valideringsrapport som presenteras för och diskuteras med bankledningen och styrelsens risk- och kapitalutskott.

Prognos och utfall för PD och LGD

PD återspeglar enligt regelverket ett långsiktigt genomsnitt av fallissemangsriskerna och det innebär att sannolikheten att utfallet ett visst år ligger över prognosen är betydligt högre för PD än för LGD där prognosen ska återspegla den förväntade förlustandelen givet fallissemang under ekonomiskt ogynnsamma förhållanden. I diagram 4 framgår att PD-utfallen underskridit PD-prognoserna

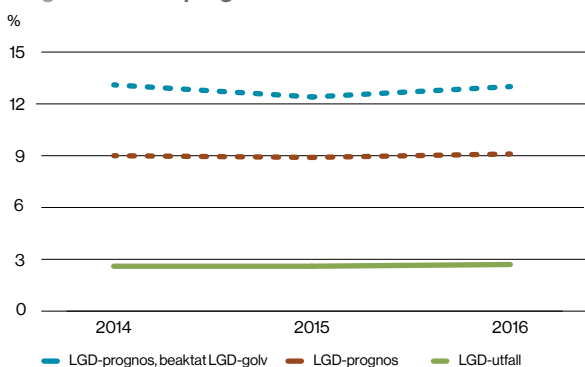
under alla tre senaste åren. Vad gäller LGD framgår det i diagram 5 att LGD-prognoserna med marginal överstiger de LGD-utfall som observerats under de senaste 3 åren.

Diagram 4 PD-prognos och utfall*

* Låneantalsviktad PD-prognos i början av året och PD-utfall under efterföljande år.

Diagram 5 LGD-prognos och utfall*

* Exponeringsviktade LGD:n, LGD-utfallet läggs på året då fallissemang avslutats. Nuvarande LGD-estimat har applicerats även för tidigare år.

5.3.3 Uppföljning av utlåningsportföljen

Landshypotek Banks riskchef ansvarar för att i interna styrdokument reglera kreditprocessen och den första linjen ansvarar för att de interna reglerna för kreditgivning efterlevs. Kreditkontrollenheten gör regelbundna kontroller i syfte att säkerställa att affärsverksamheten efterlever uppsatta regelverk och uppföljningsåtgärder.

Kredituppföljning sker för samtliga engagemang på tidsbunden och löpande basis, kunder med högre risk följs upp mer frekvent. Alla kreditbeslut föregås av en noggrann riskbedömning och riskklassificering. Ett kreditbeslut kräver därför kunskap om regionala och branschspecifika faktorer som kan påverka kundens återbetalningsförmåga och säkerhetens värdeutveckling. Genom portföljanalyser identifierar kreditkontroll-

lenheten branscher och segment med förhöjd risk för ytterligare bedömning.

5.3.4 Hantering av problemkrediter

Affärsverksamheten i Landshypotek Bank har det fulla ansvaret för såväl kundrelationen, lönsamheten och risken i samtliga kundengagemang. Vid behov tar affärsverksamheten hjälp av centrala avdelningar vad gäller fördjupade analyser och hantering av problem- och obeståndskunder. Enheten för särskilda ärenden bistår med expertkunskap beträffande såväl problemengagemang som konstaterade obeståndskunder. Bankens obeståndsenhet arbetar primärt med fallerade engagemang i syfte att avveckla krediter med minimal förlust för banken.

5.4 Motpartsrisk – kreditrisk i finansverksamheten

Landshypotek Banks motpartsrisk består av fallissemangsriskerna för motparter inom bankens upplåningsverksamhet. Motpartsriskerna uppstår som en konsekvens av bankens hantering av likviditets-, ränte- och valutarisker. Risktoleransen för motpartsrisk är låg.

Bankens samlade motpartsexponering består av:

- marknadsvärdet på värdepappersinnehav
- derivatinstrumentens exponeringsvärde beräknat enligt marknadsvärderingsmetoden i CRR
- deposition av likvida medel

Motpartsrisk får endast tas gentemot:

- offentliga organ som åsätts 0 procent i riskvikt i kapitaltäckningshänseende
- säkerställda obligationer utgivna av finansiella institut
- finansiella institut

Nya motparter ska godkännas och limiteras av styrelsen och befintliga limiter ses över och beslutas årligen. Limiter sätts både på exponeringsvärde och löptid. Landshypotek Banks samtliga derivatkontrakt är registrerade i säkerhetsmassan och banken har ISDA- och ensidiga CSA-avtal med varje motpart under vilka motparterna ställer säkerhet under vissa förutsättningar. Landshypotek Bank kan, enligt avtalen, aldrig bli skyldig att ställa säkerheter.

Banken har tillstånd från Finansinspektionen att tillämpa nettning för derivatexponeringarna mot en och samma motpart i kapitaltäckningshänseende.

Tabell 5 Likviditetsportfölj fördelat på rating, värderad till verkligt värde

TSEK	Säkerställda obligationer	Obligationer utgivna av kommuner	Obligationer utgivna av Kommuninvest i Sverige AB
AAA	7 228 601	2 374 636	625 102
AA+		2 449 780	
Summa	7 228 601	4 824 416	625 102

Tabell 6 Derivatkontrakt fördelat på rating, värderad till verkligt värde

TSEK	Positiva bruttomarknadsvärden adderat med tillägg för potentiella framtida exponeringar	Positiva bruttomarknadsvärden	Positiva marknadsvärden med tillägg för potentiella framtida exponeringar, efter hänsyn till bilaterala nettningsavtal
AA-	1 035 635	807 104	464 296
A+	276 443	131 796	118 777
A	871 288	674 532	722 051
BBB*	459 399	421 237	459 399
Summa	2 642 765	2 034 669	1 764 523

* Landshypotek Bank har erhållit 443 955 TSEK i säkerhet enligt derivatkontrakt. Denna säkerhet har inte beaktats i ovanstående siffror.

5.5 Kreditförluster

Kreditförluster netto uppgick till 14,8 (45,9) miljoner SEK under 2016. Landshypotek Banks konstaterade förluster uppgick under 2016 till 37,7 miljoner SEK, vilket är lägre jämfört med 2015 (50,3). Reserveringar för sannolika kreditförluster under 2016 uppgick till 56,3 (82,2) miljoner SEK (inklusive gruppvisa reserveringar). Exponeringsvärdet för fallerade krediter uppgick till 757 (1 017) miljoner SEK per 31 december 2016. Banken har under de senaste åren utvecklat arbetet med utlåningsportföljen. Centrala enheter bistår affärsverksamheten med

fördjupade analyser och hantering av problem- och obeståndskrediter. Reserveringarna under de senaste åren rör ett fåtal kunder med betalningssvårigheter där den enskilda företagarens förutsättningar har varit avgörande för kundens fallissemang. Banken har under 2016 gjort en gruppvis reservering om 4,7 miljoner SEK som är hänförlig till vindkraftsengagemang. Frågeställningar beträffande elpriset, restvärden och andrahandsmarknaden, som inte gått att identifiera på individuell nivå, föranledde behovet av den gruppvisa reserveringen.

Tabell 7 Utlåning, fallerade och reserveringar per försäljningsdistrikt i Landshypotek Bank

2016-12-31, TSEK	Utlånat belopp, inkl upplupna räntor	Varav: fallerade fordringar	Varav reserveringar*
Gotland	2 502 975	21 591	13 508
Landsbygdsboende Gård	5 971 761	25 626	617
Mellansverige	10 001 148	158 732	14 965
Mälardalen	9 145 021	149 007	9 695
Norr	3 627 277	67 548	11 400
Skåne	9 949 352	37 956	1 125
Småland m.fl.	6 688 711	113 592	8 021
Västra Götaland	8 098 718	55 801	5 259
Östergötland	10 736 352	116 909	12 017

* Reserveringar för befarade kreditförluster inklusive oregrerade räntor och avgifter.

6 Likviditetsrisk

Bankens aptit för likviditetsrisk är låg och banken har en likviditetsreserv som gör det möjligt för banken att bedriva en normal verksamhet även vid en längre period av likviditetsstress.

6.1 Definition

Landshypotek Bank definierar likviditetsrisk som:

Risken för att inte kunna infria sina betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten.

6.2 Likviditetsrisk

Landshypotek Banks tillgångar utgörs närmast uteslutande av lån med pant i lantbruksenheter med en belåningsgrad som understiger 75 procent och med en lång kredittid. Banken är i stor utsträckning beroende av marknadsfinansiering som i genomsnitt har kortare löptid och därmed uppstår refinansieringsrisk. För att diversifiera finansieringen och reducera refinansieringsrisken erbjuder banken inlåning för medlemmar och icke medlemmar. Inlåningen innebär dock att banken har en risk för utflöden i en stressad situation.

6.3 Hantering av likviditetsrisk

Landshypotek Banks verksamhet är naturligt utsatt för likviditetsrisk och konsekvenserna av bristande likviditet kan bli allvarliga. Bankens aptit för likviditetsrisk är låg och hanteringen av likviditetsrisker är högt prioriterad. Banken reducerar sin likviditetsrisk genom att hålla en likviditetsreserv bestående av högkvalitativa värdepapper. Den ger banken möjlighet att överbrygga tillfälliga likviditetspåfrestningar men den ger även möjlighet att vid allvarliga likviditetskriser anskaffa medel genom att under ordnade former belåna eller sälja värdepapper och minska finansieringsbehovet. Det viktigaste kriteriet vid val av tillgångar är att värdepappret är godtaget som säkerhet i Riksbanken.

För att säkerställa att en god betalningsberedskap upprätthålls har styrelsen i Landshypotek Bank beslutat att det ska finnas en likviditetsreserv tillgänglig som motsvarar de prognostiserade, ackumulerade nettokassautflödena under de närmaste 180 dagarna samt utflöde av inlåning under stress, utan möjlighet till refinansiering. Enligt denna mätmetod får likviditetsreserven i säkerhetsmassan endast användas till att möta utflöden från säkerhetsmassan. Per 31 december 2016 skulle banken kunnat täcka betalningsförpliktelser under 334 dagar enligt detta mått.

Utöver ovan satt och definierade limit följs och monitoreras ett antal riskmått. Dessa riskmått är dock inte limiterade utan används för att antingen följa status i likviditetsreserven eller är reglerad i lag eller förordning.

Banken limiterar även storleken på likviditetsreserven utifrån att den ska täcka nettoutflödena under en stressad 30-dagarsperiod enligt det externa LCR-regelverket. Vad gäller kontrakterade flöden använder dock banken istället en 33-dagarsperiod. Bankens LCR enligt CRR samt förordningen om likviditetstäckningskravet uppgick per 31 december 2016 till 270 procent för Landshypotek Bank konsoliderad situation¹⁾. Detta kan ställas i relation till det externa LCR-kravet på 70 procent.

Innehavet i likviditetsreserven består av säkerställda obligationer utgivna av nordiska kreditinstitut med hög kreditvärdighet, obligationer emitterade av svenska kommuner och landsting samt av obligationer emitterade av Kommuninvest.

Marknadsvärdet på likviditetsreserven uppgick per 31 december 2016 till 12,7 miljarder SEK, varav 44 procent utgjorde tilläggsäkerheter i poolen för säkerställda obligationer. 78 procent av likviditetsreserven utgjordes av värdepapper med AAA-rating.

6.4 Stresstester

Utöver dagliga limitkontroller genomför Landshypotek Bank löpande stresstester för att säkerställa att likviditeten är tillräcklig även under ogynnsamma marknadsförhållanden. Exempel på stressade scenarier som testas är:

- upplåningsmarknaden upphör, ingen ny inlåning finns att tillgå
- minskade marknadsvärden på placeringarna i likviditetsreserven
- kunder slutar att betala räntor och amorteringar på sina lån
- fullt utnyttjande av kunders beviljade kreditlimiter inom loppet av första månaden
- uttag från inlåning

De stresstester som banken har genomfört har visat på en god betalningsberedskap även om ett flertal olika händelser som påverkar likviditeten negativt inträffar samtidigt. Per 31 december 2016 klarade banken sina betalningsförpliktelser i cirka 130 dagar när alla parametrar stressades. Uttag från inlåningen är det scenario som enskilt får störst negativ effekt på likviditeten. Banken bedömer att rådande betalningsberedskap är tillfredsställande och att den överensstämmer väl med bankens låga aptit för likviditetsrisk.

¹⁾ Banken beaktar i detta avseende hela likviditetsreserven i poolen för säkerställda obligationer.

Tabell 8 Löptidsanalys avseende finansiella tillgångar och skulder

TSEK	< 3 mån	3<12 mån	1<3 år	3<5 år	> 5 år	Summa
Finansiella tillgångar						
Utlåning till kreditinstitut	592 071					592 071
Utlåning till allmänheten	41 186 493	11 401 482	9 708 502	4 336 739	881 571	67 514 788
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 021 805	2 460 136	4 988 356	4 247 475	0	12 717 772
Derivat	95 542	586 072	4 463 601	1 706 286	4 121 613	10 973 114
Summa	42 895 910	14 447 690	19 160 459	10 290 500	5 003 185	91 797 745
Finansiella skulder						
Skulder till kreditinstitut	1 002 399					1 002 399
In- och upplåning från allmänheten	11 731 390					11 731 390
Beviljade kreditlöften	711 321					711 321
Emitterade värdepapper	5 061 366	11 949 519	19 303 495	20 974 798	7 000 139	64 289 317
Derivat	63 403	445 088	4 052 693	1 597 522	3 792 388	9 951 094
Efterställda skulder	10 089	528 586	73 110	1 276 152	0	1 887 937
Summa	18 579 969	12 923 194	23 429 297	23 848 472	10 792 527	89 573 459
Kontrakterade kassaflöden	24 315 941	1 524 496	-4 268 838	-13 557 971	-5 789 343	2 224 285

Tabellen ovan inkluderar samtliga kontrakterade kassaflöden. Beloppen är odiskonterade och är upptagna under den tidsficka då Landshypotek har rätt att åkalla betalning eller skyldighet eller rätt att återbetala. Framtida rörliga räntor är medräknade vad gäller derivat och finansiella skulder men ej vad gäller utlåning till allmänheten, vilket speglar vad som händer om verksamheten upphört per 31 december 2016. Framtida räntor är beräknade utifrån forwardräntor med påslag för eventuella kreditsspreadar.

6.5 Intecknade tillgångar

Landshypotek Banks verksamhet utgörs närmast uteslutande av utlåning med pant i fast egendom mot belåningsgrader som understiger 75 procent. Dessa lån finansieras i stor utsträckning av säkerställda obligationer. Detta ger banken en relativt sett hög grad av inteckning. Bankens

inteckningsgrad, det vill säga intecknade tillgångar i relation till totala tillgångar enligt artikel 100 i CRR, uppgick per 31 december 2016 till 84 procent där tillgångar i säkerhetsmassan för utgivning av säkerställda obligationer utgjorde källan till inteckning. Totalt var 65 miljarder SEK av bankens tillgångar intecknade per 31 december 2016.

Tabell 9 Upplysningsinformation, intecknade tillgångar, konsoliderad situation

MSEK	Intecknade tillgångar, redovisat värde	Icke intecknade tillgångar, redovisat värde
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 886	9 819
Övriga tillgångar	61 903	2 454
Summa	64 789	12 273

MSEK	Mottagna intecknade säkerheter eller emitterade räntebärande värdepapper, verkligt värde	Mottagna säkerheter eller egna emitterade räntebärande värdepapper som kan intecknas, verkligt värde
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	0
Övriga säkerheter som mottagits	0	0
Summa		

MSEK	Matchande skulder, ansvarsförbindelser eller utlånade värdepapper	Intecknade tillgångar, mottagna säkerheter och egna räntebärande värdepapper som har emitterats utom säkerställda obligationer och tillgångssäkrade värdepapper
Summa	51 287	64 789

7 Marknadsrisk

Banken ställer inga priser och bedriver ingen tradingverksamhet, bankens marknadsrisk är därmed låga.

7.1 Definition

Landshypotek Bank exponeras för marknadsrisk i form av ränterisk, valutakursrisk, kreditspreadrisk och basis-spreadrisk och dessa definieras enligt följande:

- **Ränterisk** – Risken att marknadsvärdet av diskonterade framtida in- och utbetalningar utvecklas negativt som en följd av ränteförändringar.
- **Valutarisk** – Risken för förlust på upplånat, utlånat eller placerat kapital som en följd av förändring av valutakurser.
- **Kreditspreadrisk** – Risken för reducerat marknadsvärde som en följd av ökade spreadar över riskfri ränta i tillgångar värderade till verkligt värde.
- **Basisspreadrisk** – Risken för reducerat marknadsvärde i de derivat som ingår vid upplåning i utländsk valuta vilket inte kan kompenseras med en motsvarande förändring av marknadsvärdet på den emitterade skulden.

7.2 Marknadsrisk

Ränterisk uppstår i bankens kärnverksamhet och hänförs till skillnader i räntebindningstid mellan tillgångar och skulder. Valutarisk uppstår i bankens internationella finansiering vid en förändring valutakurser. Kreditspreadrisk uppstår i bankens hantering av likviditetsrisk vid en förändrad kreditvärdering av de tillgångar likviditetsreserven består av. Basisspreadrisk uppstår som en konsekvens av att de två förstnämnda riskerna reduceras med derivatinstrument.

7.3 Hantering av marknadsrisk

Policyn för finansiella risker reglerar hur marknadsrisk ska mätas och rapporteras samt sätter ramarna för bankens aptit för marknadsrisk. Bankens treasuryenhet hanterar bankens marknadsrisk. Derivatinstrument används för att på ett effektivt sätt minska effekten av förändringen på ränte- och valutamarknaden på bankens tillgångar, skulder och resultat.

7.3.1 Ränterisk

Ränterisken uppstår när räntebindningstider för tillgångar och skulder inte sammanfaller och mäts bland annat som den marknadsvärdeförändring som inträffar om räntekurvan parallellförflyttas med en procentenhet.

Risken mäts dagligen och limiteras totalt och uppdelat i olika tidsfickor (tre månader och därefter per kalenderår). Vid mätningen används det egna kapitalet som finansiering av kundernas utlåning med en genomsnittlig löptid på 2-3 år. Treasuryenheten har också ett mindre avvikelsemandat för en praktisk hantering av ränterisken. Vid årsskiftet var ränterisken 6,7 miljoner SEK enligt detta mått. Exkluderat det egna kapitalet var ränterisken i bankboken 116 miljoner SEK. Som verktyg för att hantera ränterisker använder banken ränteswappar.

7.3.2 Valutarisker

För banken uppstår valutarisken då viss finansiering sker i annan valuta än SEK. Per 31 december 2016 hade banken cirka 7,6 miljarder SEK av sin finansiering i utländsk valuta.

Landshypotek Bank reducerar valutarisken genom att använda swappar för att konvertera bankens kassaflöden i utländska valuta till kassaflöden i SEK. Limiten för valutarisk är mycket låg (1 miljon SEK). Vid årsskiftet var all valutarisk säkrad.

Tabell 10 Valutaexponering inklusive derivatbetalningar

Valuta	Tillgångar	Skulder	Exponering
CHF	200 000	200 000	0
EUR	510 000	510 000	0
NOK	2 200 000	2 200 000	0

7.3.3 Kreditspreadrisk och basisspreadrisk

Kreditspreadrisk uppstår som en följd av att banken reducerar sin likviditetsrisk genom att hålla en likviditetsreserv av likvida obligationer. Kreditspreadrisk skapas från rörelser i kreditspreadar i de tillgångar som likviditetsreserven består av. Bankens säkrade förändringar i ränteläget, men värdeförändringar relaterade till marknads uppfattning om kreditrisken i de underliggande tillgångarna är inte säkrade. Banken mäter dessa värdeförändringar och det är den del av den totala värdeförändringen av tillgångarna som påverkar resultat- och balansräkningen. Kreditspreadrisken begränsas av att banken har satt löptidslimiter på innehaven och endast köper värdepapper med hög kreditvärdighet, vilket reducerar volatiliteten i kreditspreadarna. Basisspreadrisk uppstår i banken då valuta- och ränterisken, som uppstår vid finansiering i utländsk valuta, reduceras genom derivatkontrakt. Säkringen via valutäränteswappar innebär att bankens betalningar i utländsk

valuta byts mot betalningar i svensk valuta. Banken säkras därmed valutarisk och ränterisk i utländsk valuta, men det uppstår en basisspreadrisk. Resultateffekten uppstår då förändringen i valutaränteswapparnas marknadsvärde inte motsvaras av samma marknadsvärdeförändring på den emitterade skulden. Basisspreadar har varit volatila under senare år och kan bidra till relativt stora resultatslag. På grund av ökad volatilitet i basis-

spreadarna har Landshypotek Bank valt att inte ta upp någon ny finansiering i utländsk valuta sedan 2011. Om banken inte avslutar derivatkontrakten i förtid kommer dock nettot av resultatpåverkan under löptiden vid förfall att vara noll, men derivatkontrakten kan ha en resultatpåverkan på enskilda delårs- eller helårsresultat.

Tabell 11 Räntebindingstider för koncernens räntebärande tillgångar och skulder

TSEK	< 3 mån	3<12 mån	1<3 år	3<5 år	> 5 år	Summa
Tillgångar						
Utlåning till kreditinstitut	592 071					592 071
Utlåning till allmänheten	40 921 812	11 075 976	9 279 752	4 199 585	783 402	66 260 527
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	5 918 000	1 800 000	1 550 000	2 900 000	0	12 168 000
Derivat	28 997 168	4 235 823	5 533 050	7 188 800	5 355 133	51 309 973
Summa tillgångar	76 429 051	17 111 799	16 362 802	14 288 384	6 138 535	130 330 571
Skulder						
Skulder till kreditinstitut	1 002 399					1 002 399
In- och upplåning från allmänheten	11 731 390					11 731 390
Emitterade värdepapper	32 400 000	6 605 823	7 538 050	7 888 800	5 455 133	59 887 805
Derivat	30 656 118	9 200 000	6 704 000	4 290 000	570 000	51 420 118
Efterställda skulder	1 630 000	70 000	0	0	-	1 700 000
Summa skulder	77 419 908	15 875 823	14 242 050	12 178 800	6 025 133	125 741 713
Netto	-990 856	1 235 976	2 120 752	2 109 585	113 402	4 588 859
Räntekänslighet netto	-3 288	-179	-49 552	-66 575	3 701	-115 893
Kumulativ räntekänslighet	-3 288	-3 467	-53 019	-119 594	-115 893	-

Tabellen ovan inkluderar samtliga nominella belopp (absolutvärden) upptagna under de tidsfickor då ränteomsättning sker. Detta skiljer sig från löptidsanalysen som inkluderar alla kontrakterade flöden, dvs nominella belopp plus avtalade räntebetalningar.

8 Operativ risk

Som en följd av bankens verksamhetsinriktning är den operativa risken i banken låg.

8.1 Definition

Landshypotek Bank definierar operativ risk som:

Risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller fallerade interna processer, mänskliga fel, bristfälliga system och externa händelser, inbegripet legal risk.

8.2 Operativ risk

Landshypotek Banks aptit för operativ risk är låg. Banken bedriver inte verksamhet inom de områden som generellt sett genererar banker störst operativa förluster. Banken har vare sig tradingverksamhet eller verksamhet relaterad till betalningsförmedling och bedriver en relativt okomplex bankverksamhet.

Viss operativ risk finns dock i alla verksamheter och i banken bryts operativ risk i huvudsak ner på följande områden:

- Verksamhets- och processrisk
- Personalrisk
- IT- och Informationssäkerhet
- Extern risk

Totalt rapporterades 60 incidenter under 2016 och de förluster som följde av dessa uppgick till 106 tusen SEK.

8.3 Hantering av operativ risk

Hur operativa risker ska hanteras beskrivs i första hand i bankens policy för operativa risker samt bankens riskpolicy. Riskpolicyn beskriver aptiten för operativa riskförluster och policy för operativa risker reglerar hur risker ska identifieras, hanteras och rapporteras. Ansvaret för operativa risker och incidenter ligger i verksamheten och samtliga anställda har en skyldighet att verka för att reducera risken för operativa förluster. Bankens riskorganisation har en stödjande och kontrollerande roll i arbetet med operativa risker.

Landshypotek Bank använder ett system för incidenthantering och riskanalys där risker och incidenter kopplas till de för banken väsentliga processerna. Identifierade risker bedöms utifrån sannolikhet och

konsekvens, det vill säga utifrån hur sannolikt det är att materialisering sker samt vilken effekten blir på verksamheten vid materialisering. Som komplement till riskanalysen har banken identifierat riskindikatorer som enskilt eller tillsammans kan indikera en förändrad operativ risknivå.

Resultatet av riskkartläggningen, sammanställning av incidenter, riskindikatorer samt förslag till åtgärder presenteras för VD samt styrelsen och uppföljning sker rörande om handlingsplaner är implementerade.

Huvudsyftet med detta arbete är att i största möjliga mån identifiera operativa risker i de väsentliga processerna och vidta åtgärder så att dessa inte materialiseras. Incidentrapporteringen och riskkartläggningen utgör även i viss mån underlag vid den årliga interna kapitalutvärderingen.

Landshypotek Bank har en etablerad process för väsentliga förändringar kallad "New Product Approval". Målet med processen är att säkerställa att banken är redo att omhänderta nya produkter, tjänster och andra väsentliga förändringar. Viktiga komponenter i denna process är deltagande från berörda avdelningar inom banken och en transparant diskussion om de risker som kan uppstå som en följd av förändringarna, samt väldokumenterade beslut.

I bankens kontinuitetshantering identifieras de kritiska delarna av verksamheten i syfte att skapa en robusthet i dessa även under extraordinära händelser som kan vara svåra att förutspå. Om incident-, risk- och kontinuitetshantering inte är tillräcklig för att hantera en extraordinär situation aktiveras bankens regler för krishantering.

Under 2016 har Landshypotek Bank utökat antalet roller och resurser med fokus på operativ risk samt etablerat ett lokalt nätverk av risk- och compliance-ansvariga i affärsverksamheten. Dessa har till uppgift att vara en länk mellan bankens kontrollfunktioner och verksamheten, vara remissinstans vid framtagandet av nya styrdokument, bistå vid implementering av nya regelverk och att delta i utbildningsinsatser.

9 Definitioner och förklaringar

Basel 1-golv	Basel 1-golvet innebär ett krav på att kapitalbasen enligt Basel 1 ska utgöra minst 80 procent av kravet på kapitalbas enligt Basel 1. Kapitalbasen enligt Basel 1 erhålles genom att utgå ifrån kapitalbasen enligt CRR, men neutralisera den påverkan som negativa belopp till följd av beräkningen av förväntade förlustbelopp (IRK) har på kapitalbasens storlek enligt CRR.
Basel 3	Implementeringen av Basel 3- överenskommelsen har i Sverige skett genom den direktverkande EU-förordningen CRR och den svenska implementeringen av CRD 4 som genomförts genom Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd samt i svensk lag.
Basmetod	Metod för beräkning av kapitalkravet för operativ risk.
Belåningsvärde	Det långsiktigt hållbara värdet av säkerheten som banken belånar. Belåningsvärdet får aldrig överstiga bankens marknadsvärdering.
CRR	Europaparlamentet och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012.
CRD 4	Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG.
EMTN-program	Euro Medium Term Note, internationellt upplåningsprogram för emissioner av säkerställda obligationer, senior skuld och daterade förlagslån i både SEK och internationell valuta.
Exponeringsvärde	Exponeringsvärde beräknat i enlighet med CRR. I Landshypotek Banks tidigare Pelare 3-rapporter har i vissa fall den engelska förkortningen EAD (Exposure at default) samt exponeringsbelopp använts för detta som nu benämns exponeringsvärde.
Fallissemang	En exponering mot en viss motpart anses fallerad om något av följande kriterier är uppfyllt: <ul style="list-style-type: none"> • Landshypotek Bank anser att det är osannolikt att kunden kommer att betala sina kreditförpliktelser helt och hållet till banken, utan att banken behöver tillgripa åtgärder som att realisera säkerheter. • Någon av kundens väsentliga kreditförpliktelser gentemot banken är förfallen till betalning sedan mer än 90 dagar.
Genomförandeförordningen om offentliggörande av kapitalbasinformation	Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 1423/2013 om tekniska standarder för genomförande med avseende på de upplysningskrav om kapitalbas.
FFFS 2014:12	Finansinspektionens föreskrifter om tillsynskrav och kapitalbuffertar, FFFS 2014:12.
Förordningen om likviditetstäckningskravet	EU-kommissionens delegerade förordning (EU) nr 2015/61 om komplettering av Europaparlamentet och rådets förordning (EU) nr 575/2013 när det gäller likviditetstäckningskravet för kreditinstitut
Internmetod/IRK	Internmetod för beräkning av kapitalkrav för kreditrisk. Det finns två varianter av internmetod. Den enklare varianten, kallad grundmetoden, benämns även internmetod utan egna skattningar av LGD och KF. Den mer avancerade metoden, kallad avancerad metod, benämns även internmetod med egna skattningar av LGD och KF.
Internt bedömt kapitalbehov	Ett kreditinstitut ska ha en intern process för att bedöma hur stort kapitalbehovet är för att täcka institutets samtliga risker. Kapitalbehovet består både av de risker som omfattas i beräkningen av kapitalkraven (pelare 1), det kombinerade buffertkravet och de risker som tillkommer i bankens interna kapitalbedömning (pelare 2).
KF	Konverteringsfaktor. Den faktor som används vid beräkning av exponeringsvärde för outnyttjade kreditlöften, garantier och andra åtaganden utanför balansräkningen.
Kapitalbas	Kapitalbasen består av summan av primärkapital och supplementärt kapital.
Kapitalkrav	Lagstadgat kapitalkrav innebär att institut som lyder under CRR ska ha en kärnprimärkapitalrelation på minst 4,5 procent, en primärkapitalrelation på minst 6 procent och en total kapitalrelation på minst 8 procent. Detta innebär att kapitalbasen för respektive relation måste uppgå till den angivna procentandelen av det totala riskvägda exponeringsbeloppet.

Kombinerat buffertkrav	Det kombinerade buffertkravet för Landshypotek Bank utgörs av summan av det krav på kärnprimärkapital som enligt lagen om kapitalbuffertar följer av kapitalkonserveringsbufferten och den institutspecifika kontracykliska kapitalbufferten.
Konsoliderad situation	Konsoliderad situation innefattar Landshypotek Ekonomisk Förening och Landshypotek Bank-koncernen.
Kreditlimit	Beslutat och till kund bekräftat maximalt kreditbelopp som får tas i anspråk för krediten.
Kärnprimärkapital	Kärnprimärkapital är en delkomponent av kapitalbasen och består i huvudsak av eget kapital. Avdrag görs för bland annat upparbetad utdelning, goodwill och andra immateriella tillgångar samt skillnaden mellan förväntad förlust enligt internmetoden och gjorda reserveringar för sannolika kreditförluster.
Kärnprimärkapital-relation	Kärnprimärkapital i relation till det totala riskvägda exponeringsbeloppet.
Lagen om kapitalbuffertar	Lag (2014:966) om kapitalbuffertar
Landshypotek Bank eller banken	Landshypotek Bank AB (publ)
Landshypotek Bankkoncernen	Omfattar förutom Landshypotek Bank AB även två vilande dotterbolag. Det tidigare dotterbolaget Landshypotek Jordbrukskredit AB har likviderats under 2016.
LCR	Likviditetstäckningsgrad, är ett mått på likviditetsrisk där nettokassautflödet under en stressad 30 dagarsperiod relateras till hur mycket likviditet banken har.
LGD	Förlust givet fallissemang (Loss given default).
LGD-golv	Det genomsnittliga exponeringsvägda LGD-värdet är styrt av en begränsningsregel som innebär en lägsta total nivå för LGD om 10 procent för alla hushållsexponeringar mot säkerhet i bostadsfastigheter och 15 procent för alla hushållsexponeringar mot säkerhet i kommersiella fastigheter.
Limitgrupp	Grupp av kunder med inbördes ekonomisk anknytning av sådan karaktär att ekonomiska problem kan smitta mellan kunderna. Även kunder utan kreditlimit kan ingå i en limitgrupp.
MSEK	Miljoner kronor.
MTN-program	Medium Term Note, upplåningsprogram för emissioner av säkerställda obligationer i SEK eller euro.
PD	Sannolikhet för att en låntagare går i fallissemang inom ett år (Probability of default).
Pant i fast egendom	Banken tar pant i olika typer av fast egendom, men närmast uteslutande genom pant i jord- och skogsbruksfastigheter (så kallade lantbruksenheter).
Primärkapital	Kärnprimärkapital inklusive primärkapitaltillskott.
Riskvikt	Mått för att beskriva hur riskfylld en exponering beräknas vara enligt CRR. Beräknas genom att dividera riskvägt exponeringsbelopp med exponeringsvärdet för respektive riskexponering.
Riskvägt exponeringsbelopp	Riskvägt exponeringsbelopp (Risk exposure amount, REA) är riskvikten för varje riskexponering multiplicerad med exponeringsvärdet.
Schablonmetod	Metod för beräkning och rapportering av kreditrisker enligt CRR. Bygger på schabloniserade riskvikter. Schablonmetod förekommer även avseende marknadsrisk och operativ risk.
Supplementärt kapital	Supplementärt kapital är en delkomponent av kapitalbasen och består av förlagslån som uppfyller kraven i CRR för supplementärkapital.
TSEK	Tusentals kronor.
Total kapitalrelation	Total kapitalbas i relation till det totala riskvägda exponeringsbeloppet.
Total kreditlimit	Summan av samlimiteringen för limitgrupp.
Utlåningsportföljen	Utlåningen till allmänheten enligt balansräkningen.

Landshypotek Bank